

Per què ens miren el fons de l'ull?

Programa de
detecció precoç
de la retinopatia
diabètica

Pere Jiménez

Metge de família

ABS Alt Camp Oest

Facebook: CAP Alcover

Algunes malalties molt freqüents a la nostra societat, com la hipertensió arterial, la diabetis mellitus i la dislipèmia [concentració elevada de lípids, inclou el colesterol o els triglicèrids] produeixen

canvis a l'estructura de la retina de l'ull. Les alteracions a la retina reflecteixen les alteracions que poden haver-hi a la resta del cos. D'aquí la importància de fer-ne el control i seguiment necessaris.

La vista és un dels sentits més importants per l'ésser humà. Ens dona molta informació del món que ens envolta [paisatges, edificis, carrers, vehicles, lloc on estem, perills reals...].

Aquest sentit està localitzat als nostres ulls. Són estructures de forma arrodonida com un globus ["globus ocular"]; capten informació lluminosa, que per la part posterior arriba al nostre encèfal [cervell] i li transmeten aquesta informació; en realitat, els ulls es consideren com una perllongació del nostre cervell especialitzat a captar informació lluminosa. Sabem que el cervell és un òrgan molt delicat/sensible i els nostres ulls també, i sobretot una part en concret anomenada retina.

Quan la llum arriba a l'ull travessa la còrnia [part anterior transparent], la nineta, el cristal·lí, l'humor vitri i arriba a la retina [part posterior]. Aquí, la llum [energia lluminosa] es transforma en energia elèctrica, que es transmet a la part posterior del cervell i és en aquest moment quan som conscients que hi veiem.

Si ens centrem en la retina, sabem que és una estructura que rep la llum i la transforma, i que és molt sensible a la manca d'oxigen o la manca o excés de glucosa [sucre] que li arriba per la sang a través dels vasos sanguinis. Si nosaltres mirem amb l'aparell adequat, podem observar-la i conèixer la seva situació; és com una finestra per veure els nostres vasos [és l'únic lloc del cos humà on es poden veure directament].

Quin és el circuit?

El/la nostre/a metge/ssa de capçalera i/o infermer/a ens demana que ens facin una foto de la retina a les persones amb diabetis mellitus. Ens donen citació a l'hospital de referència de la nostra àrea de salut. Un/a tècnic/a ens fa la foto, que queda arxivada al nostre historial mèdic. El/la metge/ssa referent la revisa i la valora.

Si és normal, es repetirà en 1 o 2 anys. Si no és normal o hi ha dubtes o no es pot valorar correctament, es sol·licitarà una revisió de la foto o una visita del pacient amb l'oftalmòleg a l'hospital. L'especialista decidirà quin tractament cal fer i quina periodicitat del control li pertoca.

Detectar o descobrir petites lesions o senyals de lesió inicial a la retina que s'hauran de vigilar i tractar és primordial per evitar que progressin i ens afectin la visió. També permet intuir com estan els vasos d'altres llocs del cos, i per tant de possibles complicacions. Abans de la possible aparició de qualsevol molèstia o lesió, cal fer els controls oftalmològics que els metges indiquin per identificar qualsevol anomalia de manera precoç i poder aplicar les mesures correctores més idònies.

Per a què serveix?

Si detectem alguna alteració o lesió podrem prendre les mesures adients per evitar que avanci i ens provoqui la pèrdua de la visió.

La diabetis mellitus és una malaltia crònica; pot progressar al llarg de la vida a una velocitat relacionada amb el seu grau de control metabòlic. Se sap que com millor sigui el control metabòlic de la malaltia (i d'altres factors com tensió arterial i colesterol)

més triga a aparèixer o més lentament progressa. Aquesta progressió ens provocarà complicacions com l'alteració de la visió (3a causa de pèrdua de visió després de les cataractes i el glaucoma). També sabem que, si ja hi ha lesions, hi ha afectacions a altres òrgans o vasos, per exemple, vasos del coll – artèries caròtides, vasos renals- nefropatia diabètica, artèries coronàries del cor i risc d'infart de miocardi.

Com ens miren el fons de l'ull?

Es pot fer de diferents formes, però la més ràpida, còmoda i menys molesta és a través d'una foto de la retina, feta amb un aparell (retinògraf o més específicament la càmera no midriàtica).

Enllaços d'interès

<https://canalsalut.gencat.cat/ca>
Secció -> Salut A-Z-> Diabetis

<http://www.ferSalut.cat>
Secció -> El teu CAP-> Pressió arterial

<http://www.ferSalut.cat>
Secció -> El teu CAP-> Llum pantalles